

Valget af virksomhedsform

For mange erhvervsdrivende er valget af virksomhedsform et valg, der træffes en gang for alle. Det kan imidlertid være en god ide for de etablerede virksomheder at revurdere, om forudsætningerne for valget stadigvæk er gældende. Hvis virksomheden ændrer strategi, udvikler nye produkter, eksportere til nye markeder eller starter aktiviteter op i nye brancher, vil det ofte være hensigtsmæssigt at overveje om nuværende virksomhedsform og ejerstruktur fortsat er den optimale.

I en særskilt artikel er der redegjort for omdannelse af I/S til P/S. Ved senere artikler redegøres for andre muligheder for at tilpasse ejerstruktur samt virksomhedsomdannelse – herunder skattefri virksomhedsomdannelse af personlig virksomhed til ApS, etablering af holdingstruktur samt fusioner og spaltninger. Denne artikel omhandler primært overvejelse af virksomhedsform som et af de første valg, f.eks. en iværksætter skal træffe – skal virksomheden være personlig, eller skal den drives som et selskab?

Den personlige virksomhed

En personlig virksomhed eksisterer i al sin enkelthed, når en person påbegynder erhvervsmæssige aktiviteter med den hensigt at opnå en økonomisk gevinst. Er der ikke forinden oprettet et selskab – typisk et anpartsselskab eller aktieselskab – til aktiviteterne, vil virksomheden i sagens natur foregå i personligt regi. Ejeren/ejerne vil hæfte med hele den personlige formue for eventuelle tab, forpligtelser eller krav mod virksomheden. På grund af hæftelsen bør personlig virksomhed ikke vælges i en række tilfælde. Er virksomheden kapitalkrævende med flere ejere, i en branche med risiko, eller er risiciene komplekse, bør selskabsformen formentlig vælges.

Ønsker man at bevare sine regnskabstal for sig selv, er der endvidere den fordel, at virksomhedens regnskaber ikke skal indsendes til offentliggørelse hos Erhvervsstyrelsen. Som følge af en række forenklinger i årsregnskabsloven er oplysningerne for selskaber begrænsede, idet oplysning om gage til evt. ejerleder ikke nødvendigvis skal fremgå.

Beskatning af personlig dreven virksomhed

Der skal opgøres en skattemæssig virksomhedsindkomst, som medtages på den personlige selvangivelse for den, der driver virksomheden. Det forhold, at virksomhedens indkomst medtages på den personlige selvangivelse, giver nogle muligheder for at optimere beskatningen, så den reduceres eller udskydes. De fleste selvstændige bruger virksomhedsskatteordningen, hvor virksomhedens overskud kan opspares til en lav beskatning på 22% svarende til selskabsskatteprocenten. På den måde kan den størst mulige del af overskuddet investeres i virksomheden. Den del af virksomhedens overskud, som overføres til ejerens privatforbrug, beskattes med ejerens personlige skatteprocent. Hvis størrelsen af de private overførsler tillader det, kan personbeskatningen udjævnes hen over årene, hvorved topskat muligvis kan undgås. Ligeledes kan renteudgifter fratrækkes i virksomhedens overskud, hvorved

der opnås en højere fradragsværdi. Der er en række betingelser til at anvende virksomhedsordningen. F.eks. er det en betingelse, at virksomhedens økonomi bogføres særskilt fra ejerens privatøkonomi. Såfremt virksomheden i starten giver underskud, vil der være fradrag i anden personlig indkomst, eksempelvis egen lønindkomst eller i en eventuel ægtefælles indkomst. Modsat hæfter en samlevende ægtefælle for skat af virksomheden, når denne giver overskud eller udskudte skatter realiseres.

Selskabsformen

Selskaber reguleres efter selskabsloven og årsregnskabsloven med en række krav om kapital, ledelse og offentliggørelse af årsrapport, hvilket er "prisen", for at selskabet som udgangspunkt alene hæfter med sin egen kapital for krav og forpligtelser.

Den begrænsede hæftelse medfører eksempelvis, at uforudsete krav om erstatninger eller lignende normalt ikke kan rettes mod ejerlederens private formue. Selskabsformen kan derfor i nogle tilfælde vælges som en slags forsikring af den private formue blandt andet af hensyn til en eventuel ægtefælle. Er der behov for bankfinansiering, vil banken dog ofte kræve, at ejeren kautionerer personligt eller stiller sikkerhed for gælden. Kautionsforpligtelsen kan minimeres, ved at virksomheden stiller virksomhedspant overfor banken. Bankens engagement dækkes derved forud i forhold til f.eks. leverandører og andre kreditorer.

Selskabet er en selvstændig juridisk person. I ejerledede virksomheder er selskabets ejer derfor formelt ansat som lønmodtager i selskabet. Overførsler fra selskabet må alene ske som løn eller udbytte, hvilket nogen gange overses med ulovlige og skattepligtige aktionærlån til følge.

For at oprette et selskab kræves en kapital, som skal indskydes ved stiftelsen som betaling for aktierne eller anparterne. For aktieselskaber er minimumskravet 500.000 kr., mens det for anpartsselskaber er 50.000 kr.

Iværksætterselskaber (IVS) kan stiftes med en kapital på kun 1 kr., hvorefter kapitalen opbygges af selskabets egne overskud. Det særlige ved iværksætterselskaberne er således, at de omfattes af det samme regelsæt og har de samme fordele som et almindeligt selskab, uden at det kræver finansiering af stiftelsen. Iværksætterselskabet er derfor egnet til aktiviteter, der ikke i øvrigt kræver finansiering ved etableringen eller driften – eksempelvis til køb af maskiner, inventar eller varelager.

Selskabets skattepligtige indkomst beskattes særskilt på selskabets egen selvangivelse. Beskatningsprocenten er 22% fra og med 2016. Når overskuddet skal udbetales til ejeren, sker det enten som udbytte, hvor der betales en udbytteskat på 27% til 42%, eller som løn med almindelig personbeskatning og en skatteprocent op til 56%, afhængig af om der betales topskat. Forskellen i beskatningsprocenten skyldes, at selskabet har fradragsret for lønudgiften, men ikke for udbyttebetalingen.

Ejerstruktur for selskaber

Det kan være en fordel at opbygge en holding struktur, hvor driftsselskabet ejes af et holdingselskab. Det er relevant for overskudsgivende selskaber, hvor den overskydende kapital i driftsselskabet placeres i holdingselskabet, således at den kapital, driftsselskabet kan risikere at tabe, begrænses mest muligt. Opsparingen sker ved, at driftsselskabet skattefrit udlodder overskud til holdingselskabet. Holdingselskabet har derved mulighed for at starte nye aktiviteter op for de ubeskattede midler i modsætning til en personlig aktionær/anpartshaver. Et holdingselskab kan også være en fordel, hvis aktierne eller anparterne i driftsselskabet skal sælges, eller der skal optages medejere.

Den rigtige løsning?

Der er således mange forhold, der skal overvejes ved valget af, om en virksomhedsetablering skal foregå som en personlig virksomhed eller som et selskab. Den rigtige løsning vil afhænge af karakteristika ved den enkelte virksomhed og virksomhedens ejer, hvorfor en konkret rådgivning må tilrådes.